

FAMILIE BETREKKEN BIJ ONBEGREPEN GEDRAG

TIPS VOOR ZORGPROFESSIONALS

Elke cliënt is anders. Om onbegrepen gedrag bij dementie beter te begrijpen en behandelen is het belangrijk om zicht te krijgen op de persoon en de situatie. De inbreng van naasten is daarbij essentieel. Het is belangrijk om tijdig met elkaar in gesprek te gaan, om wederzijdse verwachtingen op tafel te krijgen en waar mogelijk samen te kunnen beslissen over de beste benadering.

WAAROM?

- 1 Familieleden kennen de cliënt en zijn of haar eigenschappen of gewoontes, die mogelijk verband houden met het gedrag.
- 2 Familie vindt het vaak prettig om betrokken te worden bij de zorg voor hun naaste. De mate waarin verschilt per persoon; stem dit goed af met de familie. Het ene familielid wil alleen betrokken worden bij belangrijke beslissingen over behandelingen van hun naaste (partner in de zorg), anderen willen ook graag informatie over hun naaste delen met de zorgprofessionals;
- 3 Meer betrokkenheid kan ervoor zorgen dat familie beter met de situatie kan omgaan, kan de relatie tussen zorgprofessionals en naasten verbeteren en leidt vaak tot kwalitatief goede beslissingen;
- 4 Het is wettelijk verplicht dat je als zorgprofessional je cliënt goed informeert over de behandeling. En dat je aan je cliënt of zijn/haar wettelijk vertegenwoordiger toestemming vraagt voor de behandeling.

HOE?

- In een persoonlijk gesprek;
- Door samen heldere wederzijdse verwachtingen te scheppen;
- Door doelen en keuzes in kaart te brengen;
- Door zo mogelijk samen een besluit te nemen over de behandeling van het onbegrepen gedrag;
- Door het gesprek goed te documenteren, zodat je collega's ook weten wat er is besproken en besloten.

TIPS

- Reserveer genoeg tijd voor een goede uitleg en ruimte voor vragen;
- Probeer zo helder mogelijk te communiceren, vermijd vaktermen;
- Check of de informatie helder is;
- Vraag expliciet in welke mate familie betrokken wil worden;
- Benadruk dat de inbreng van familie belangrijk is: de familie kent de cliënt;
- Nodig familie expliciet uit om te vertellen over hun zorgen en wensen;
- Spreek met de andere zorgverleners af wie contact houdt met de familie;
- Neem tijd voor evaluatie: is de familie tevreden met de mate van betrokkenheid? Hoe werd hun input meegenomen in de benadering van de cliënt?
- Geef ook aan dat de familie nog terug kan komen op de mate van betrokkenheid.
- Voor meer informatie over probleemgedrag kun je verwijzen naar <http://www.patienteninformatietool.nl/ge gedragsproblemen-bijdementie>

MISVERSTANDEN

- 1 "Familie heeft er geen verstand van"
- 2 "Familie is al overbelast"
- 3 "Het kost teveel tijd om familie in te lichten"

Deze informatie is gebaseerd op onderzoek van het Universitair Netwerk Ouderenzorg UMCG, zie: www.uno-umcg.nl

EEN GOED GESPREK OVER ONBEGREPEN GEDRAG

TIPS VOOR NAASTEN VAN OUDEREN MET DEMENTIE

Bij dementie komt vaak onbegrepen gedrag voor. Om dat gedrag beter te begrijpen en behandelen is uw hulp nodig. U kent uw partner of familielid met dementie het beste; u weet bijvoorbeeld veel over eigenschappen of gewoontes van uw naaste, die mogelijk verband houden met het onbegrepen gedrag.

WAAROM?

- 1 U blijft op de hoogte van het wel en wee van uw naaste;
- 2 Meer betrokkenheid kan ervoor zorgen dat u als naaste beter met de situatie kunt omgaan, kan zorgen voor een goede relatie tussen u en de zorgprofessionals en leidt vaak tot kwalitatief goede beslissingen;
- 3 Het is wettelijk verplicht dat zorgprofessionals hun cliënten goed informeren over de behandeling. En dat ze aan cliënten of hun wettelijk vertegenwoordiger toestemming vragen voor de behandeling. De zorgprofessional heeft daarvoor informatie van of over uw naaste nodig.

MISVERSTANDEN

- 1 “De dokter heeft er verstand van, ik niet”
- 2 “Ik wil niet lastig zijn”
- 3 “Mijn bijdrage voegt niks toe”

Uw betrokkenheid is veel waard. Vooral bij behandelingen zonder medicatie. Bijvoorbeeld met muziektherapie, het maken van wandelingen, het bekijken van een album over het leven van uw naaste. Dankzij uw inbreng krijgt de zorgprofessional meer informatie over persoonlijke voorkeuren van uw naaste, zoals van welke muziek uw naaste houdt of hoe zijn of haar leven er voorheen uit zag (wat vond uw naaste fijn of juist niet, welke hobby's had hij of zij, enzovoort).

TIPS

- Vraag meer uitleg als de informatie niet duidelijk is;
- Geef bij de verschillende zorgprofessionals aan in welke mate u betrokken wilt worden;
- Benut vooral de momenten waarop u als naaste sowieso al in gesprek bent met de zorgprofessionals, om ook uw standpunten over de behandeling van onbegrepen gedrag duidelijk te maken. Laat de dokter niet raden naar wat belangrijk voor u is; vertel het. Als familielid weet u vaak heel goed wat wel en niet zal werken bij uw naaste;
- Vraag aan de zorgprofessional naar de keuzemogelijkheden voor uw naaste;
- Vraag naar de voordelen en nadelen van de verschillende behandelkeuzes. Vraag ook aan de arts wat dit voor uw naaste betekent;
- Geef aan in hoeverre u mee kunt helpen bij de behandeling zonder medicijnen; Wilt u bijvoorbeeld gedragsveranderingen die u opvallen doorgeven aan de zorgverleners? Of wilt u wat minder betrokken zijn of heeft u tijd nodig om te overdenken wat besproken is? Geef dat duidelijk aan.

HOE?

- Ga persoonlijk in gesprek met de zorgprofessionals;
- Breng samen met de zorgprofessionals doelen en keuzes in kaart om onbegrepen gedrag te zien aankomen en/of behandelen;
- Maak uw wensen en verwachtingen helder en luister ook naar die van de zorgprofessionals;
- Neem zo mogelijk samen een besluit over de behandeling van onbegrepen gedrag van uw naaste.

MEER INFORMATIE

Speciaal voor mensen met dementie en hun naasten heeft Alzheimer Nederland patiënteninformatie ontwikkeld over onbegrepen gedrag. U vindt de informatie op deze website: www.patiënteninformatietool.nl/gedragsproblemen-bij-dementie

